

Anmeldelse af bogen: ”Maximilian Kolbe - glem ikke kærligheden”

Asger Lorentsen, forfatter og cand. mag i kristendomskundskab og historie

Marts 2010

Vi befinder os i en bølge af nyere spiritualitet, som sælger bøger med temaer om at finde lykke, at finde sig selv, at virkeliggøre sig selv og at manifestere sine ønsker. I denne strøm af litteratur er det befriende at læse Bente Wolfs bog om en næsten nutidig mystiker, der bygger sit liv på arven fra Frans af Assisi og Jesus om næsten det modsatte: Spiritualitet virkeliggøres ved at glemme sig selv og give sit liv for

andre. Da denne mystiker samtidigt kunne virkeliggøre en balance mellem et rigt indre liv og en vældig aktivitet i det ydre, kan han bedre end sin mere kendte ordensbroder fra samme periode, Padre Pio, være et eksempel for andre i en tid, hvor vi er ved at formulere nye spirituelle idealer i retning af, at himlen skal manifesteres på jorden.

Både Padre Pio fra Italien og Maximilian Kolbe fra Polen var præster i grene af Franciskanerordenen, og de blev den katolske kirkes største mystikere i det 20. århundrede. Medens Padre Pio allerede er kendt i Skandinavien pga. sine utallige mirakuløse helbredelser, er det først nu med Bente Wolfs bog, at Maximilian Kolbe får mulighed for at blive kendt på det danske sprog. Hvad fortæller bogen så om M. Kolbe?

Bogen indeholder en gennemgang af M. Kolbes liv (1894 – 1941) med de nødvendige ingredienser af kaldelse, afsavn, selvopofrelse og martyrdød, der kendes fra katolske helgenberetninger. Beskrivelsen af Kolbes liv er kombineret med en spændende indføring i hans evner og mange aktiviteter. Denne del er spændende, fordi M. Kolbe var en usædvanligt alsidig begavelse, som dedikerede alle sine intellektuelle evner og alle sine kræfter til at aktivere flest mulige mennesker i hans kaldelse og livs-tema: At være et redskab i Marias hænder til at lede mennesker til Kristus. Hans særlige styrke bliver her, at han – trods en trættende tuberkulose – sætter projekt efter projekt i gang med alt hvad dette medfører af økonomi og organisering samtidigt med, at han demonstrerer, hvad tillid, selvforglemmelse og hårdt arbejde tilsammen kan udrette.

På det praktiske plan formår han, at stifte en spirituel bevægelse ”Marias Hær”, at udgive 3 åndelige blade (mest kendt er ”Marias Ridder”), der udkommer fra Polens mest moderne trykkeri (som han selv byggede op uden økonomisk hjælp fra kirke eller orden) i tilsammen over 1.000.000 eksemplarer hver uge, og han skaber på en bar mark i midten af Polen Franciskanerordenens største kloster. Efter 3 års intenst arbejde er klosteret så aktivt, at han rejser til Japan. Her skaber han over 5 år et kloster og et blad på det japanske sprog, før tuberkulosen kalder ham tilbage til Polen. Missionen i Japan bliver indledningen til mange nye franciskanske klostre, åndelige blade og medlemmer i andre lande, så der 50 år efter hans død er ca. 4.000.000 medlemmer i 48 lande af den spirituelle bevægelse ”Marias Hær”.

Måske bliver M. Kolbe mere kendt for sin usædvanlige død end sit usædvanlige liv: De utallige eksempler på selvopofrelse og selvforglemmende tjeneste kulminerer i 1941, da han er sendt til en af nazismens mest berygtede udryddelseslejre, Auschwitz. En dag hvor en gruppe tilfældige fanger er udpeget som gidsler til at sulte og tørste ihjel pga. fangeflugt, melder M. Kolbe sig frivilligt og anmoder om at dø i stedet for en fange, der havde kone og børn. Hans anmodning bliver

imødekommet, og ifølge historien omdanner han den lille dødscelle til et kirkerum med sang og bøn. Da han og 3 medfanger stadig ikke er døde efter 14 dage, bliver han henrettet med en sprøjte gift. Her demonstrerede han Jesu ord om at det største er at give sit liv for at andre kan leve. I 1982 bliver han kåret til helgen.

Bogen indeholder mange direkte eller indirekte citater, der illustrerer M Kolbes form for spiritualitet. Bogens citater er markante og centrale for hans spiritualitet, og man kan vælge at fordybe sig i dem, og derefter teste af i sit liv, hvor langt vi selv kan gå. Hovedlinjen i M Kolbes livsholdning er, at kærlighed skal være uden betingelser, selv om man selv lider afsavn, at alle mennesker er vore brødre og søstre, at vi skal opsøge lidelse, hvor vi kan hjælpe, og at vi skal takke for alt i vort liv uden nogensinde at beklage os. Denne konsekvente holdning af aktiv kærlighed demonstrerede han selv med et overskud, en fred og en glæde, fordi han havde fundet nøglen til, at vi kan absorberes så dybt ind i Guds kærlighed, at lidelse vendes til en medfølelse kærlighed så intens, at den bliver til hellig ild. Citat fra M Kolbe:

”Accepter alt det, som sker, som Guds vilje inklusive den lidelse, som han tillader (men ikke forårsager), at du gennemgår, med den bevidsthed, at dette på mystisk vis vil berige dig.”

”Tilbyd dig helt og fuldt til Gud og lad ham forvandle dig til en kærlighedens ridder ... der bliver sat i brand med guddommelig kærlighed, som sammensmelter os med Gud. Og vi vil sammen smelte hele verden og hvert individ i den med denne kærlighed.”

Ligesom Frans af Assisi følger M Kolbe ikke i middelaldermystikerens unio-mystica-spor, hvor forening med Gud i himlen er målet. Men selv om han på mange måder ligner sit forbillede fra Assisi, er han en ganske anden type på grund af sin vidtspændende intelligens, sin mægtige drivkraft på det praktiske plan og sin utrættelige søgen mod nye udfordringer under sit kald. For kendere af Kristusvejens mystik lader bogen skinne igennem, at hemmeligheden ved hans liv er, at hans bevidsthed forenes med den tone af universets kærlighed der kan kaldes forløsende kærlighed, delende kærlighed, hellig ild og offerild. Denne type unio blev i Vesten sat i gang med Jesu ord: Tag dit kors op og følg mig, mit kors er let at bære. Den indeholder et vanskeligt forståeligt mysterium om sammenhængen mellem korsfæstelsens lidelse og opstandelsens ekstase, som f.eks. er indbygget i Rosenkors-symbolikken. Netop i dette mysterium findes nøglen til at forstå Maximilian Kolbe, og hans eksempel får nu på det danske sprog mulighed for at åbenbare kors-vejens hemmeligheder.

Forfatteren søger at balancere mellem forståelsen af den hellige ilds betydning for Maximilian Kolbes evne til glædesfyldt selvforglemmende tjeneste og den traditionelle helgenbeskrivelse, der lægger vægten på umenneskelige afsavn og viljen til at følge Guds styre. Medens helgengenren traditionelt er bygget på styrken i tro og afsavn, er M. Kolbes liv bygget på levendegørelsen i den hellige ild, der forener korsfæstelse og opstandelse i ildens styrke. M. Kolbe er ikke kun helgen i traditionel forstand, men en moderne mystiker der forener intelligens, medfølelse kærlighed og guddommelig vilje i den åndelige offerild. Heldigvis skildrer bogen hans liv så tæt på, at den der søger at finde hemmeligheden ved hans bevidsthed, også kan finde den. Derved bliver bogen et eksempel på en moderne vej, som alle der søger at følge i Jesu fodspor, kan gå. Og dette eksempel fortjener al opmærksomhed i en tid, der eksperimenterer med at virkeliggøre menneskeheden broder-søsterskab og at forene menneskeheden og det åndelige rige.

Maximilian Kolbes tone har længe været savnet i Skandinavien, fordi den formidler selve livet fra Kristus-impulsens åndelige rødder uden at tonen sløres af teologiens tåger eller af nyspiritualitetens drømme. Skildringen af Maximilian Kolbes liv giver os mulighed for at slippe begge for at finde den nøgne og genuine spiritualitet, hvor drivkraften i den hellige ild opløser alle grænser i en ny tids unio mystica.